

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

2. De suspensionibus latis contra clericos ob prauum vsum ordinis
suscepti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

ne beneficii recipiendi, cum ad illius receptionem Ordo facer non requiratur. Similiter nequit dici arctatus occasione beneficii recipiendi, cui vis beneficium resignare certum Ordinem requiritis quo resignatus caret: quia ea resignatio voluntaria est, & ratione resignationis voluntariae futurae dici non potest arctatus. Vt bene Garcia dicto cap. 7. à numero 97.

11 Duodecimò fertur suspensio iure lata, & Pontifici reservata in cap. per tuas. Et cap. penult. de Simonia: adversus ordinatum carentem titulo patrimonij, vel beneficii ad Ordines sacros requisiti, & pacificentem cum ordinante, seu presentatore non peturum ab eis alimenta. Quod ad hoc verum est, vt etiam si ignoranter procedat hanc poenam incurrat, modò non sit ignorantia omnino inculpabilis, & inculpabilis. Vt docuit Suar. disp. 31. sect. 1. n. 34. Garpar Hurtado de suspens. disp. 1. §. 37. Coninch. disp. 1. §. dub. 5. num. 3. Ordinanter verò à collatione Ordinum, presentans ab eorum executione per triennium manent suspensi. Quod si seculo hoc pacto, Ordines recipias ab Episcopo conficito iure inopiaz, & defectus tituli nullam poenam ipso iure incurris. Nam esto in cap. venimem, & cap. sanctorum, 70. diff. poena suspensionis in dicta ordinato fuerit, revocata fuit in cap. cum secundum Apostolum de Præbendis. & cap. si Episcopus eodem tit. in 6. imposita ordinanti obligatione ordinatum alendi, quam obligationem solum creditur renouasse Conc. Trident. sess. 21. c. 2. de reformat. Verum si Episcopus ignarus omnino fit huius defectus, tu verò falsis probationibus titulum finxisti, est multo probabiliter exilimente te manere suspensum, probabilis est nullam suspensionem ipso iure incurere, neque ordinantem obligatum esse tibi alimenta subministrare, vt potest qui nullam culpam commiserit: quæ omnia latius probata sunt hac 3. tract. de Ordine punct. 11.

§. 11.

De suspensionibus ipso iure latis contra Clericos, ob prauum vsu Ordinis suscepti.

- 1 Declaratur prima suspensio adversus Clericum recipientem oblationes à manifesto usurario, vel eius corpus defunctum Ecclesiastica sepulturam.
- 2 Declaratur secunda quæ est adversus Parochum, vel alium Sacerdotem sine Regularium, sine Sacularium, qui alterius Parochi sponso sine illorum parochi licentia, matrimonio iungere vel benedicere ausus fuerit.
- 3 Tertia refertur adversus Sacerdotem sacularium, vel regularem matrimonium clandestinum non prohibentem, seu illis interessentem.
- 4 Quarta refertur adversus Clericum secundas nuptias benedicentem.
- 5 Quinta adversus Episcopum, vel Presbyterum ingressum ad Missarum solemniam celebranda, si præsumat recedere, vt ab alio Missæ sacrificium perficiatur.
- 6 Sexta adversus Sacerdotem sacrificantem, & se à communione suspendentem.
- 7 Septima adversus eos qui Ordine continentur in loco interdicto.
- 8 Octava refertur adversus Sacerdotes, tam saculares, quam regulares non servantes in decreto sanctæ Congregationis. Romanae edito 16. Julij ann. 1525. præscribuntur.

1 Prima sumitur ex c. quia in omnibus de Vsuris, adversus clericum quia à manifesto usurario oblationes receperit, vel eius corpus defunctum tradiderit Ecclesiastica sepulturæ. Quæ suspensio est ab officio, donec Episcopo suo videatur satisfactum, compelliturque oblationes receptas restituere iudicis sententia interveniente. Vt colligitur ex illis verbis Textus; Reddere compellatur. Nomine obligationum venit quod Deo offertur liberè in recognitionem digne excellentiæ, non vero quod debitum est, & ministris Ecclesiæ conceditur in suorum laborum stipendium, & eorum sustentationem. Usurarius autem debet esse manifestus non vtinque, sed per denunciationem, quia post Extravag. Ad evitanda scandala, solum denunciatum tenetur vitare. Sicut hæc omnia tradunt Suar. disp. 31. sect. 2. à n. 6. Coninch. disp. 1. §. dub. 5. num. 41. Filiucius, tract. 17. cap. 6. num. 100. Bonac. t. 3. de censur. disp. 3. q. 3. p. 2. Ad idem reduci potest suspensio lata cap. super eod. de Raptoribus, vbi Clerici qui raptoribus Ecclesiarum absque vlla facta satisfactione sacramentum absolutionis impendunt, aut eorum sepulture interfuerint, vel eorum elemosynas recipere attentaverint, seu huiusmodi rapinæ participes inveni fuerint Ordinis sui damnium irrecuperabiliter pati, & Ecclesiastico beneficio carere debent. Quæ suspensio non videtur ipso iure lata, sed ferenda, vt indicat illa verba patientium, careant. In Conc. Trident. verb. sess. 22. cap. 11. de reformat. etiam post integram satisfactionem, & absolutionem

nem à suorum Ordinum executione suspendi arbitrio sui Ordinarij debent.

Secunda sumitur ex Conc. Trident. sess. 24. cap. 1. de reformat. quæ est adversus Parochum, vel alium Sacerdotem sine regularem, sine sacularium, qui alterius Parochi sponso sine illorum parochi licentia (etiam si sibi licere contendat ex privilegio, vel ex immemorabili consuetudine) matrimonio iungere, vel benedicere ausus fuerit. Quæ suspensio ab officio, & beneficio videtur esse, quia absolute fertur, vt tradit Bonac. disp. 3. q. 3. p. 5. num. 7. Filiucius, tract. 17. cap. 6. q. 4. num. 101. At vt prædicti Doctores sumant, probabilis est sententia Suarez disp. 3. 1. sect. 3. n. 18. asserens solum esse suspensionem ab officio, & munere sacerdotali; siquidem fertur non solum in Sacerdotes saculares, sed regulares, & per modum vnius, & consequenter ab aliqua actione quæ illis communis sit. Præterquam quod poena culpæ commensurari debet. Cum autem culpa solum sit adversus sacerdotale officium, poena suspensionis solum sacerdotale officium spectare debet. Durat autem hæc suspensio quousque ab Ordinario illius parochi qui matrimonio interesse debebat, vel sponso benedicere; absolutio præstetur, vt expressè notatur in dicto Textu. Excommunicationem autem latam in Clement. 1. de Privilegiis adversus Sacerdotem regularem matrimonio absque parochi licentia assistentem, cessare credunt Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 1. §. num. 10. Henric. lib. 1. cap. 39. num. 3. Filiucius, tract. 17. cap. 6. num. 101. Rebell. post 4. lib. declaration. sect. 2. num. 82. Bonac. t. 3. de censur. disp. 3. q. 3. p. 5. num. 6. ob impositam à Conc. Trident. suspensionem, ne vnicuique delictum duplici poena puniatur, maxime quia receptum apud Doctores est poenam, seu legem nouo iure appositam alicui delicto corrigere grauiorem iure antiquo appositam, vt multis comprobat Sanchez lib. 3. de matr. disp. 48. num. 8. Sed appositum in presenti verius videtur, vt docuit Nauarr. lib. 5. Consil. tit. de penis, consil. 1. alias lib. 1. tit. de constitutionib. consil. 10. Maiolus lib. 3. de irregulari. cap. 2. §. num. 12. Man. i. i. sum. cap. 2. §. num. 14. Sanchez dicto lib. 3. disp. 48. num. 8. Quia cum hæc poena ipso iure infligatur, nec sint incompatibiles, vtique censendus est Sacerdos regularis ligari. Illa verò doctrina, quod poena mitior noua lege inducta corrigat antiquam, verum habet in poenis à Iudice infligendis, quia vnica actione eas infligit, non vero in his quæ ipso iure latae sunt.

Tertio placet Henric. lib. 13. cap. 39. num. 3. Sayro, lib. 4. thesauri, cap. 1. §. num. 8. suspensionem ab officio per triennium ipso iure ferri adversus Sacerdotem sacularium, vel regularem matrimonium clandestinum non prohibentem, seu illis interessentem ex cap. cum inhibito de clandest. desponsat. impuber. Sed rectius Couarru. in 4. decretal. 2. p. cap. 6. num. 1. Sanchez lib. 3. disp. 48. à num. 6. Bonac. t. 3. disp. 3. q. 3. p. 5. num. 9. Filiucius tract. 17. cap. 6. num. 102. censent suspensionem non esse ipso iure latam, sed ferendam; quia Textus vtitur verbo suspendatur, quod actionem Iudicis denotat.

Quarta refertur solet ex cap. capellanum de secundis nuptiis, adversus Clericum secundas nuptias benedicentem. At vt Glossa ibi. Couarru. 4. decretal. 2. p. cap. 8. §. 11. num. 2. Bernard. Diaz pract. cap. 74. Henric. lib. 13. cap. 39. num. 3. Sanchez lib. 7. disp. 81. num. 27. Sayrus cap. 1. §. num. 4. Filiucius tractatu 17. cap. 6. num. 105. Bonacina t. 3. de censur. disp. 3. q. 3. punct. 5. docent in prædicto Textu non esse censuram latam, sed ferendam.

Quinta adducitur ex cap. nullus Episcopus de consecrat. dist. 1. vbi Episcopus, vel Presbyter ingressus ad Missarum solemniam celebranda si præsumat recedere, vt ab alio Episcopo, vel Presbytero Missarum solemniam suppleantur, nisi aliqua passio ne vrgente à sacro Corpore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi suspenditur. Sed an hæc suspensio sit ipso iure lata, an ferenda? Non conueniunt Doctores. Nam Sayrus lib. 4. cap. 15. num. 1. Bonac. t. 3. de censur. disp. 3. q. 3. p. 2. existimant ipso iure latam esse, quia Textus inquit: A Corpore, & Sanguine Domini nostri Iesu Christi sit suspensus, quæ verba actionem ipsius legis, non iudicis denotant. Sed rectius contrarium docuit Glossa ibi, vtens loco illorum verborum; Suspenditur, verbo suspendatur. Et Filiuc. tract. 17. cap. 1. §. n. 103. Nam cum in materia penalium stricta interpretatio faciendâ sit, & verba illa suspensus sit indifferentiâ sint ad significandam censuram latam, & ferendam, non est cur latam esse intelligamus; maxime cum in c. nihil. 7. q. 1. vbi eiusdem casus mentio fit, dicatur, Excommunicationis sententiam sustinebit, quod iudicis officium requirit. Et licet Doctores dissentiant, an hæc poena sit suspensio, an verò excommunicatio. Alij vt Archidiacon. dict. cap. nihil censent esse excommunicationem minorem, alij vt Maiolus lib. 3. cap. 16. in fine excommunicationem maiorem esse affirmant, quia separatio ab altari anathema dici solet. Cap. Engeltrudam, 3. q. 4. & cap. nemo per ignorantiam de consecrat. dist. 1. At verius est esse suspensionem ab officio sacerdotali celebrandi, quia separari à Corpore, & Sanguine Christi nequit Sacerdos, nisi separetur à celebrandi munere. Neque obest Textus in cap. nihil, vbi expressè de excommunicatione sermo habetur; quia ibi excommunicatio ferenda indicitur

ob sacrificium, ex quacunque occasione inchoatum relinquatur, at in cap. nullus Episcopus, suspensio iudici videtur, si relinquatur sacrificium imperfectum, ut alius Episcopus, vel Presbyter illud perficiat, vt colligitur ex illis verbis: Nullo modo auceat data occasione recedere, vt ab alio Episcopo, vel Presbytero Missarum solemniam suppleantur.

- 6 Sexta sumitur ex Concilio Tolet. in cap. relatum de consecrat. dist. 2. vbi Sacerdos sacrificans, & se à communione suspendens (intellige culpabiliter) à gratia communionis qua se indecenter priuauit per annum repellitur ipso iure, vt demonstrant illa verba Textus; Anno vno repulsum se nouerit. Non enim actionem futuram denotant, sed presentem, & à lege appositam: vt aduertit Filliucius, tract. 17. cap. 15. numero 104. Sed an hæc sit propria suspensio, an species excommunicationis, vel interdicti? non est constans sententia. Probabilius existimo esse suspensionem, eo quod Sacerdos communionem in sacrificio omittens non prohibetur à communione more laicorum recipienda, sed à communione in sacrificio, & consequenter prohibetur à celebratione quæ est vera suspensio. Quod si Sacerdos vtramque speciem consecrans vnam tantum malitiosè assumat, & ab alia se indecenter suspendat, ea tantum directè priuatur, indirectè tamen vtraque, cum non possit vnam sine alia recipere. Sicut hæc docent Sayrus, lib. 4. cap. 15. num. 2. Alect. 2. dist. 11. cap. 3. Maior, de irregularit. lib. 3. cap. 16. Bernard. Diaz, pract. cap. 42. Bonac. 1. de censur. dist. 3. qua. 3. punct. 3.
- 7 Septima à pluribus Doctoribus asseritur latam esse aduersus eos qui Ordine vtuntur in loco interdicto. Probant hanc sententiam ex cap. tanta de excessib. pralator. Glossa ibi verbo irritas, Syluest. verbo interdictum. 6. n. 3. Angel. eodem 7. num. 7. Armilla, num. 18. eo quod sententiæ data ab Episcopo violante interdictum, & collationes, & institutiones beneficiorum ab eodem factæ decernuntur irritæ, & inanes. Signum ergo est suspensionem esse ab officio, quia hæc est suspensio quæ iurisdictione priuat. Alij hanc suspensionem probant ex cap. Episcoporum de Prælegis in 6. Alij ex cap. postulasti, de Clerico excommunicat. ministr. Alij ex cap. is qui de sentent. excommunicat. in 6. Sed vt rectè expendit Filliucius, tract. 17. cap. 15. quest. 2. num. 8. ex nullo ex prædictis Textibus suspensio probatur. Nam ex cap. tanta id non conuincitur. Non enim sententiæ data ab illo Episcopo qui violauit interdictum decernuntur irritæ, quia suspensus erat à iurisdictione ob interdicti violationem, sed quia erant iniuste. Vnde non omnes sententiæ, & collationes ab eo factæ irritantur, sed ex tantum, quæ occasione interdicti violandi prolatae sunt, vt ibidem cauetur in 2. parte illius Textus, manifestum est non ferri ipso iure suspensionem, siquidem dicitur eos qui prædictum interdictum violantur auctoritate Apostolica ab officio, & beneficio suspendas: indicatur ergo sententiæ ferenda, non ipso iure lata. Neque item probatur hæc suspensio ex cap. Episcoporum; quia ibi solum continetur quædam species interdicti laicis, & Clericis communis, scilicet prohibitio ab ingressu Ecclesiæ. Neque probatur ex cap. postulasti: quia ibi asseritur Clericos violatores interdicti si sæculares sint, esse beneficiis spoliandos; at vero regulares in arctum monasterium detrudendos, quod penam ferendam denotat, non latam. In cap. vero is qui non suspensio, sed potius irregularitas quædam indicitur, siquidem ineligibilis redditur. Præterquam quod illa verba Textus, Adeo efficitur ineligibilis, vt neque ad eligendum cum alijs debeat admitti; non videtur sententiam latam, sed ferendam continere.
- 8 Octaua referri potest ex decreto sanctæ Congregationis Romanæ visitationis, edito die 10. Iulij anno. 1627. quo suspenduntur à munere audiendi confessiones Sacerdotes tam sæculares, quam regulares, non seruantes ea quæ in prædicto decreto statuuntur, videlicet si absque expressa licentia in scriptis Romani Vicarij confessiones in priuatis domibus audiant, dummodò non fuerint Cardinalium, Oratorum, Regum, & magnorum Principum, Ducum, & nepotum Romani Pontificis, vel infirmorum qui nequeunt absque graui incommodo ad Ecclesiæ confugere: Cum verò confessiones in Ecclesiâ audierint, debent si Clerici sæculares sint superpelliceo, & stola indui, si regulares stola. Mulierem verò confessiones si contingat in ædibus fieri, semper excipiendæ sunt ostiis apertis. Hæc constitutio, illiusque poena extra Episcopatum Romanum vim non habet, cum non à Pontifice, sed à Congregatione visitationis lata sit. Quinimo Urbanus VIII. prædictam prohibitionem magna ex parte creditur temperasse, vel potius abstulisse. Sicuti latius hæc tradit Bonacina tom. 3. de censur. disputatio. 3. quaestio 3. puncto 4.

§. III.

Expenduntur suspensiones ipso iure latae aduersus Clericos, ob violationem obligationum, quæ ipsorum sunt propria.

- 1 Prima suspensio refertur qua est aduersus Clericos scienter aliquem ad Episcopatum, Rectorem, seu beneficium eligunt, contra formam præscriptam in cap. cum in curiis de electione.
- 2 Secunda refertur aduersus electores, & qui per abusum secularis potestatis aliquem ad beneficium Ecclesiasticum eligunt.
- 3 Tertia aduersus confirmantem, seu approbantem electionem indigni.
- 4 Quarta continetur aduersus Clericos beneficium habentes, seu curam altius Ecclesiæ, qui Ecclesiæ alieni debitis grauantur &c.
- 5 Quinta aduersus Clericum beneficium quod aliquod malitiosè opponit in personam electi ad dignitates, personatus, & Canonicas, & in probatione deficit.
- 6 Sexta aduersus electores Episcoporum, qui electionem factam sine in concordia, sine in discordia culpabiliter omittunt præsentare electo infra octo dies &c.
- 7 Septima aduersus compromissarium, qui scienter eligi indignum ad Episcopatum, vel superiorem dignitatem.
- 8 Octaua aduersus eos qui Sede vacante bona Ecclesiæ Cathedralis Regularis, vel Collegiæ occupant, inter se diuidunt, surripunt, dilapidant &c.
- 9 Nona aduersus exercentes munus conferentium, & ne aliu quam de manifestis iniuriis, & violentiis scienter sitromittentes.
- 10 Decima aduersus iudices Ecclesiasticos, ordinarios, & delegatos, qui in iudicio contra conscientiam, & contra iustitiam in grauenam partis alterius quidquam fecerint per gratiam, vel per sordes.
- 11 Undecima aduersus Clericos inferiores Episcopo, eorumque familiares, qui occasione visitationis Ecclesiæ aliquid pecuniam, seu munus etiam sponte oblatum prætermoderatum viderunt sui, & suorum pro tempore visitationis infundendum acceperint, nisi infra mensem duplum Ecclesiæ grauatæ restituerint.
- 12 Duodecima aduersus Clericos beneficiarios, qui velle iudicij absque rationabili causa vtuntur.
- 13 Decimatercia aduersus Cancellarium Vniuersitatis, contra formam gradum Doctoris, vel Magistri non exacto prius iuramento à Doctorando, quod in ea solemnitate non insumit ultra tria milia Turonensum argenteorum.
- 14 Decimaquarta aduersus postulantes Cathedralium Ecclesiam qui 27. annum nondum attingerint, vel postulantes aliquos Mendicantes ad inferiores Ecclesiæ Cathedralium.
- 15 Decimaquinta aduersus Ordinarios quoscumque, eorumque commissarios, & delegatos, qui in Romana curia prius negotiis commorantes, beneficiis priuant, aliisque conferunt.
- 16 Tandem refertur suspensio aduersus Episcopos, aliosque Prelatos admittentes resignationem contra formam præscriptam à Pio V.

Prima suspensio ipso iure lata habetur in e. cum in curiis §. Clerici de electione, aduersus Clericos qui scienter aliquem ad Episcopatum, Rectorem, seu beneficium, cui animarum cura annexa est, eligunt, contra formam in dicto cap. præscriptam, quæ est, vt nemo in Episcopum eligatur qui trigessimum ætatis annum non exegerit, & ex legitimo matrimonio natus non fuerit, & vita & scientia commendabilis non demonstrauerit. In Decanatum, Archidiaconatum, aliisque beneficium parochiale nisi vigesimum quintum annum inchoauerit, & moribus, & scientia commendandus existat. Eligens igitur ad præfata beneficia contra prædictam formam triennio suspenditur ab Ecclesiasticis beneficiis non quibuscunque, sed illius Ecclesiæ in quam eligendo indignum deliquit, iuxta textum in c. si compromissarius, de elect. in 6. Et notatur Suar. dist. 31. sect. 3. num. 10. Bonac. 3. de censur. dist. 7. quaest. 4. punct. 1. num. 8. Et insuper priuatur ipso iure potestatis eligendi pro ea vice. Quod si in illa Ecclesiâ nulla beneficia obtinet, hanc suspensionem à beneficiis non incurrit, sed arbitrio iudicis puniendus venit. Debet autem electio fieri indigni, indignitate proueniente ex defectu ætatis, natiuitatis, morum, & scientiæ ad præfata beneficia requisitorum, quia id necessarium est, vt electio esse censetur contra formam in eo textu præscriptam, Quare si ex alio capite indignitas pro-